

قانون احداث پروژه های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانکها و سایر منابع پولی و مالی کشور

ماده واحد - به وزارت راه و شهرسازی اجازه داده می شود تامین منابع مالی و اجراء طرح ها و پروژه های عمرانی بخش راه و ترابری را به شرکت یا شرکت هایی که به همین منظور با مشارکت بانک های کشور و شرکت ها و موسسات و اشخاص حقیقی که طبق اساسنامه و قوانین مربوط مجاز به سرمایه گذاری و مشارکت می باشند و سایر منابع پولی و مالی کشور تاسیس می شوند واگذار نماید .

وزارت راه و شهرسازی مکلف است در قبال سرمایه گذاری پروژه ها و طرح های موضوع این قانون منافع بهره برداری از آنها را تا استهلاك هزینه های طرح با حفظ مالکیت دولت برای مدت معینی که به تصویب هیات وزیران خواهد رسید به شرکت مربوطه واگذار نماید .

تبصره ۱: احداث، نگهداری و بهره برداری از پروژه ها و طرح های موضوع این قانون منحصراً مطابق ضوابط و مشخصاتی خواهد بود که توسط وزارت راه و شهرسازی تعیین می گردد . وزارت مذکور به طور مستقیم بر اجرای ضوابط و مشخصات یاد شده نظارت خواهد نمود .

تبصره ۲: چگونگی نظارت اجرای پروژه ها و طرح ها و بهره برداری و نرخ اجاره مستحدثات و همچنین نرخ گذاری خدمات بهره برداری و نیز ترتیب وصول و نظارت بر نحوه بهره برداری و نیز ترتیب وصول و نظارت بر نحوه بهره برداری برابر مقررات آئین نامه ای خواهد بود که ظرف دو ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون به پیشنهاد وزارتخانه های راه و ترابری ، برنامه و بودجه ، امور اقتصاد و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیات وزیران خواهد رسید .

تبصره ۳: هزینه های تمام شده (اعم از هزینه های مستقیم و بالاسری) اجرا و نگهداری پروژه ها و طرح های موضوع این قانون به میزانی که مورد تایید حسابرس منتخب وزارت امور اقتصادی و دارایی قرار می گیرد حداکثر ظرف مدت واگذاری منافع بهره برداری مستهلك و هزینه استهلاك مربوط جزو هزینه های قابل قبول مالیاتی شرکت مربوط از نقطه نظر مالیاتی محسوب خواهد شد .

چنانچه به دلایل قهریه عملیات احداث پروژه ها و طرح های واگذار شده متوقف گردد، منابع مالی هزینه شده توسط دولت جبران می گردد.

- تبصره ۴: اجرای طرح ها و پروژه های فوق نافی وظایف دولت در اجرای طرح ها و پروژه های عمرانی مورد نیاز عامه نبوده و مفاد این قانون در مواردی قابل اجرا است که محور دیگری به موازات وجود داشته یا ساخته شود که استفاده کنندگان برای استفاده و پرداخت عوارض حق انتخاب داشته باشند . قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و چهار تبصره در جلسه روز یکشنبه بیست و چهارم آبان ماه یک هزار و سیصد و شصت و شش مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۹/۹/۱۳۶۶ ه تایید شورای نگهبان رسیده است .

ماده واحده- متن زیر به عنوان تبصره ۵ به ماده واحده قانون احداث پروژه های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانکها و سایر منابع مالی و پولی کشور - مصوب ۲۴/۸/۱۳۶۶ - الحاق می شود .

تبصره ۵ : در دوران بهره برداری از آزادراهها، چنانچه نسبت در آمد سالانه حاصل از خدمات بهره برداری به درآمدهای سالانه پیش بینی شده در گزارش هزینه - در آمد منضم به قرارداد کمتر از هشتاد و پنج درصد (۸۵٪) باشد ، مابه التفاوت تا رقم هشتاد و پنج درصد (۸۵٪) حداکثر به میزان بیست و پنج درصد (۲۵٪) در آمد مورد انتظار از محل در آمد حاصله از آزادراهها به سرمایه گذار پرداخت می شود .

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ دهم اسفند ماه یکهزار و سیصد هفتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۷/۱۲/۱۳۷۹ به تایید شورای نگهبان رسیده است .

تصویب نامه هیات وزیران

هیات وزیران در جلسه مورخ ۷/۲/۱۳۶۷ بنا به پیشنهاد شماره ۱۱/۱۶۳۱۹ مورخ ۱۶/۱۲/۶۶ وزارتخانه های راه و ترابری و برنامه و بودجه ، اموراتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران آئین نامه اجرایی قانون احداث پروژه های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانک ها و سایر منابع پولی و مالی کشور ، را به شرح زیر تصویب نمودند :

آئین نامه اجرایی قانون احداث پروژه های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانک ها و سایر منابع پولی و مالی کشور

فصل اول: تعاریف و اصطلاحات

ماده ۱: قانون مشارکت - منظور (قانون احداث پروژه های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانک ها و سایر منابع پولی و مالی کشور) مصوب ۲۴/۸/۱۳۶۶ مجلس شورای اسلامی است.

ماده ۲: طرح عمرانی - منظور مجموعه عملیات و خدمات مشخصی است که بر اساس مطالعات توجیهی فنی - اقتصادی طی مدت معین و با اعتبار معینی برای تحقق بخشیدن به هدف های برنامه های عمرانی کشور به صورت سرمایه گذاری ثابت متضمن هزینه های غیر ثابت وابسته در دوره مطالعه و اجرا انجام می گردد.

ماده ۳: پروژه عمرانی - هر طرح عمرانی می تواند مشتمل بر چندین پروژه عمرانی باشد

ماده ۴: طرف مشارکت - منظور از طرف مشارکت شرکتی است که برای تامین منابع مالی و اجرا طرح یا پروژه عمرانی برابر مقررات این آئین نامه تاسیس خواهد شد.

ماده ۵: منابع مالی - منابع مالی مورد نیاز طرح یا پروژه عمرانی متضمن:

الف - سرمایه

ب - تسهیلات مالی است.

ماده ۶: تامین منابع مالی و اجرای طرح ها و پروژه های عمرانی

الف - تامین منابع مالی، منظور تعهد، تامین و پرداخت سرمایه گذاری ثابت طرح یا پروژه عمرانی متضمن هزینه های غیر ثابت وابسته به آن در دوره مطالعه، اجرا و بهره برداری است.

ب - اجراء منظور از اجراء تصدی و سازماندهی عملیات اجرایی طرح یا پروژه عمرانی در دوره احداث (ساخت) است.

ماده ۷: منافع بهره برداری - منظور برداشت عواید ریالی از مجموعه امکانات و خدماتی است که به واسطه اجرای کامل طرح یا پروژه عمرانی حاصل خواهد شد.

ماده ۸: دوران مشارکت - منظور از دوران مشارکت عبارتست از حاصل جمع مدت زمان دوره ساخت طرح یا پروژه عمرانی و دوره بهره برداری.

ماده ۹: دوره ساخت منظور مدت زمان اجراء طرح یا پروژه عمرانی است که به صورت زمان بندی شده توسط متصدی مطالعه فنی مرحله دو تهیه و تصویب وزارت راه و شهرسازی رسیده است.

ماده ۱۰: دوره بهره برداری - ناظر بر مدت زمان واگذاری منافع بهره برداری است و از شروع بهره برداری تا استهلاك کامل هزینه های طرح را شامل است.

فصل دوم: چگونگی انتخاب طرح یا پروژه عمرانی برای استفاده از قانون مشارکت

ماده ۱۱: طرح ها و پروژه های عمرانی بخش راه و ترابری به دو طریق برای استفاده از قانون مشارکت پیشنهاد خواهد شد.

- الف: طرح ها و پروژه هایی که در برنامه عمران مصوب بخش راه و ترابری قرار دارند (منظور و پیش بینی شده اند) به صورت پیشنهاد مشارکت مستقیماً" در برنامه مشارکت قرار خواهند گرفت .
- ب- طرح ها و پروژه هایی که در برنامه ی عمرانی مصوب بخش راه و ترابری قرار ندارند(منظور و پیش بینی نشده اند) در صورت پیشنهاد مشارکت ، طرح یا پروژه پیشنهاد شده مطابق روش جاری در مورد انتخاب و تصویب طرح ها و پروژه های عمرانی مصوب با توجه به ملاحظات اقتصادی ، تامین منابع مالی توسط طرف مشارکت و ضرورت های شبکه ترابری کشور بررسی شده و در صورت تایید در ذیل برنامه مشارکت قرار داده خواهد شد. ماده ۱۲: وزارت راه و شهرسازی در اعمال اختیارات حاصل از قانون مشارکت می تواند احداث هر یک از طرح ها یا پروژه های عمرانی بخش راه و ترابری را از نظر: الف- تامین منابع مالی ب- تامین منابع مالی و اجرا برابر مقررات این آئین نامه با انعقاد قرارداد مشارکت به طرف مشارکت واگذار نماید.
- ماده ۱۳: در قرار داد مشارکت به شیوه تامین منابع مالی ، وزارت راه و شهرسازی به قائم مقامی طرف مشارکت ، وظایف اختیارات مجری طرح یا پروژه موضوع مشارکت را تا انجام کامل آن عهده دار خواهد بود.
- ماده ۱۴: در قرار داد سرمایه گذاری به شیوه تامین منابع مالی و اجراء وظایف اختیارات مجری طرح یا پروژه موضوع مشارکت تا انجام کامل آن در عهده و مسئولیت طرف مشارکت است . ماده ۱۵: وظایف و اختیارات مجری پروژه مذکور در ماده ۱۳ و ۱۴ عیناً" مطابق وظایف و اختیاراتی است که در پروژه های عمرانی که از محل اعتبارات منابع بودجه اجراء می گردند ، توسط دستگاه اجرایی تصدی و اعمال می گردد. ماده ۱۶: مطالعات فنی (مرحله دوم) طرح ها و پروژه های موضوع بند الف ماده ۱۱ برابر روش کار و دستور العمل های مربوط به مطالعات پروژه های عمرانی توسط وزارت راه و شهرسازی انجام و هزینه آن بایستی قبل از واگذاری مطالعه توسط پیشنهاد دهنده تامین و پرداخت گردد. این هزینه جزو هزینه های طرح یا پروژه مورد مشارکت منظور می گردد.
- ماده ۱۸: در مورد هر یک از طرح ها و پروژه های منظور شده در برنامه مشارکت حسب بایستی وزارت راه و شهرسازی یا متقاضی مشارکت حسب مورد بایستی وزارت راه و شهرسازی یا متقاضی مشارکت ضمن تهیه برآورد هزینه سرمایه گذاری سود مورد انتظار از مشارکت ، گزارش مطالعه درآمد - هزینه طرح یا پروژه عمرانی را مشتمل بر برآورد هزینه های مشارکت و برآورد درآمدهای مورد انتظار از مشارکت تهیه نماید .
- ماده ۱۹: برآورد هزینه های مشارکت بایستی حداقل حاوی اطلاعاتی مربوط به موارد زیر باشد :
- برآورد هزینه احداث طرح یا پروژه عمرانی به ماخذ ارقام مندرج در مطالعات فنی مصوب منطبق بر زمان بندی ساخت .
- برآورد هزینه اداری
- تشکیلاتی طرف مشارکت در دوران مشارکت .
- ماده ۲۰: برآورد در آمد مورد انتظار از مشارکت بایستی حداقل حاوی اطلاعات مربوط به برآورد ریالی کمیت های مقداری مورد پیش بینی از عوامل درآمد زای طرح یا پروژه عمرانی برای مدت واگذاری منافع بهره برداری باشد . ماده ۲۱: عوامل درآمد زای حاصل از اجرای طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت و همچنین نرخ گذاری آن جهت تقویم برآورد ریالی در آمد مورد انتظار بر اساس نظر وزارت راه و شهرسازی تعیین می گردد.
- ماده ۲۲: گزارش مطالعه درآمد - هزینه حاصل از اجرای طرح یا پروژه عمرانی پس از تایید وزارت راه و شهرسازی مبنای قرارداد مشارکت واقع گردیده و ضمیمه شماره ۱ آن است.

ماده ۲۳: متقاضی یا متقاضیان مشارکت بر اساس اطلاعات حاصل از نتایج گزارش مطالعه در آمد - هزینه طرح یا پروژه عمرانی مورد نظر پیشنهاد مشارکت به وزارت راه و شهرسازی تسلیم خواهند نمود .

ماده ۲۴: وزارت راه و شهرسازی پس از بررسی و حصول اطمینان از توانایی بالقوه متقاضی یا متقاضیان مشارکت در طرح یا پروژه عمرانی مورد تقاضا کتبا "تمایل اصولی خود را جهت انعقاد قرارداد مشارکت با آنان اعلام خواهد نمود .

ماده ۲۵: متقاضی - متقاضی یا متقاضیان مشارکت برای انعقاد قرارداد مشارکت و درتحصیل مجوز واگذاری منافع بهره برداری از طرح یا پروژه عمرانی مورد تقاضا بایستی پس از دریافت تمایل اصولی از وزارت راه و ترابری حداکثر ظرف مدت ۳ ماه نسبت به تاسیس شرکت اقدام نمایند .

فصل سوم : چگونگی تشکیل شرکت های موضوع قانون مشارکت

ماده ۲۶: شرکت هایی که در اجرای ماده ۲۵ تشکیل خواهند شده از نوع سهامی است .

ماده ۲۷: موضوع شرکت های طرف قرارداد مشارکت حسب مورد محدود به :

الف - تامین منابع مالی ب - تامین مالی و اجرا

ماده ۲۸: مدت شرکت های طرف قرارداد مشارکت محدود بوده و تابعی است از دوره ساخت و دوره بهره برداری تا استهلاك کامل هزینه های طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت .

ماده ۲۹: سرمایه شرکت های طرف قرارداد بایستی حداقل معادل ۳/۱ درصد کل برآورد مندرج در مطالعات فنی مصوب طرح یا پروژه عمرانی باشد.

ماده ۳۰: در انعقاد شرکت با موضوع تامین منابع مالی و اجرا طرف مشارکت می تواند ضمن تامین منابع مالی طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت را راسا " اجرا نموده و یا انجام آنرا به شرکت های سازنده ذیربط ارجاع نماید.

ماده ۳۱: عملیات اجرایی یا پروژه عمرانی (ساخت) به هر یک از طرق مذکور در ماده ۳۰ سازماندهی گردد طرف مشارکت بایستی قبل از شروع عملیات اجرایی (ساخت) رتبه بندی و صلاحیت سازنده را که بر اساس ضوابط وزارت برنامه و بودجه کسب گردیده است به وزارت راه و شهرسازی تسلیم نموده باشد .

ماده ۲۳: هرگونه نقل و انتقال در سهام شرکت های طرف قرارداد مشارکت بایستی با اخذ موافقت و تاییدیه کتبی از وزارت راه و شهرسازی صورت گیرد. ماده ۳۳: حسابرسی شرکت های طرف قرارداد مشارکت حسب تسهیل مالی مقرر در تبصره ۳ قانون مشارکت در دوران مشارکت (دوره احداث و بهره برداری) حسابرسی منتخب و مورد تایید وزارت امور اقتصادی و دارایی خواهد بود.

ماده ۳۴: اداره کل ثبت شرکت ها موظف است در ثبت شرکت های موضوع قانون مشارکت قبلا نظر وزارت راه و شهرسازی را استعلام نماید.

ماده ۳۵: پس از ارائه گواهی ثبت شرکت (طرف مشارکت) و اخذ مصوب هیات وزیران وزارت راه و شهرسازی می تواند قرارداد مشارکت منعقد نماید.

فصل چهارم : اجراء و نظارت بر اجرای طرحها و پروژه های عمرانی مورد مشارکت در دوره ساخت.

ماده ۳۶: در کلیه پیمان های کارهای ساختمانی و تاسیساتی طرح ها و پروژه های عمرانی موضوع قانون مشارکت مقررات پیمان و

شرایط عمومی پیمان مصوب هیات عامل برنامه در برنامه عمرانی دوم کشور و اصلاحات و تغییراتی که پس از آن به تصویب رسیده است و بخشنامه ها و دستور العمل های صادره در دوره برنامه عمرانی پنجم به موجب ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه کشور و اصلاحات و تغییرات بعدی آن بایستی مورد استفاده قرار گیرد.

ماده ۳۷: استفاده از عمل مذکور در فوق اعم است از قرار داد مشارکت بین وزارت راه و شهرسازیو طرف مشارکت و یا قراردادهایی که در اجرای قرارداد مشارکت جهت احداث، نگهداری و بهسازی طرح یا پروژه مورد مشارکت توسط طرح مشارکت با سازنده منعقد می گردد.

ماده ۳۸: در انعقاد قرارداد مشارکت کلیه اختیارات :

الف- مذکور در ماده ۶ پیمان تحت عنوان نظارت در اجرا .

ب- مذکور در ماده ۴ ماده ۵ شرایط عمومی پیمان تحت عناوین دستگاه نظارت و ناظر مستقیم .

ج- مذکور در سایر موارد پیمان و شرایط عمومی پیمان و ملحقات بعدی آن به شرح مندرج در ماده ۳۶ این آیین نامه مربوط به نظارت فنی ، دستگاه نظارت و ناظر مقیم به جانشینی و نمایندگی قانونی طرف مشارکت منحصر" توسط و از طریق وزارت راه و شهرسازی بایستی سازماندهی و اعمال گردد.

ماده ۳۹: در اعمال قانون مشارکت اختیارات مربوط به انتخاب مهندسین مشاور و کنترل پرسنل نظارت تصویب نقشه ها و تغییرات در مشخصات فنی در چار چوب قوانین و مقررات مربوطه منحصر" در عهده و مسئولیت وزارت راه و شهرسازی است .

تبصره - هزینه مربوط به انتخاب مهندسین مشاور و کنترل پرسنل نظارت تصویب نقشه و تغییرات در مشخصات فنی از محل اعتبارات عمرانی وزارت راه و شهرسازی تامین خواهد شد .

ماده ۴۰: در اعمال قانون مشارکت کلیه تعهدات و اختیارات کارفرما موضوع بند الف و تبصره آن مندرج در ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان در عهده و مسئولیت وزارت راه و شهرسازی است .

ماده ۴۱: در مورد طرح ها یا پروژه های عمرانی که در برنامه های عمرانی مصوب قرار دارند وزارت راه و شهرسازی موظف است قبل از انعقاد قرارداد مشارکت و در تحقق مالکیت ، ترتیبات ذکر شده در بند الف و تبصره آن مندرج در ماده ۳۸ شرایط عمومی پیمان از محل اعتبارات بودجه عمرانی را کاملاً فراهم و تدارک نموده باشد به نحوی که در دوره احداث برای طرف مشارکت مطلقاً جهات مذکوره موجبات تاخیر و رکود عملیات اجرایی در دوره احداث حاصل نگردد .

ماده ۴۲: در مورد طرح ها و پروژه های عمرانی موضوع بند ب ماده ۱۱ ترتیبات ذکر شده در بند الف و تبصره آن مندرج در ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان به هزینه طرف مشارکت و از طریق وزارت راه و شهرسازی انجام خواهد شد. این هزینه جزو هزینه های طرح یا پروژه مورد مشارکت منظور می گردد.

ماده ۴۳: تحویل موقت و تحویل قطعی پروژه ها و طرح های عمرانی موضوع قانون مشارکت به عهده کمیسیون مرکب از :

- وزارت راه و شهرسازی (یک نفر)

- طرف مشارکت (یک نفر)

- دستگاه نظارت (یک نفر)

- پیمانکار (یک نفر)

این کمیسیون جانشین کمیسیون مذکور در ماده ۳۹ شرایط عمومی پیمان است .

فصل پنجم : چگونگی بهره برداری از طرح ها و پروژه های موضوع قانون مشارکت

ماده ۴۴: در دوره بهره برداری امور مربوط به انجام و تدارک خدماتی که لازم است انجام پذیرد تا کلیه مستحقات طبق نقشه جات و مشخصات طرح یا پروژه عمرانی که در صورت مجلس تحویل موقت و اسناد اجرایی (ساخت) از آنها نامبرده می شود در حالت اولیه حفظ گردد تحت عنوان نگهداری طرح یا پروژه عمرانی طبقه بندی شده و انجام آن در عهده و مسئولیت طرف مشارکت قرارداد هزینه انجام این امور جزو هزینه های طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت منظور می گردد.

ماده ۴۵: در دوره بهره برداری امور مربوط به تجدید ساختمان هر یک از عملیات دوره ساخت که در برنامه احداث طرح یا پروژه عمرانی پیش بینی شده است تحت

عنوان بهسازی طبقه بندی شده و انجام آن در عهده و مسئولیت طرف مشارکت

قرارداد هزینه انجام این امور جزو هزینه های طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت منظور می گردد.

ماده ۴۶: در دوره بهره برداری امور مربوط به سازماندهی اداری تشکیلاتی جهت برداشت منافع بهره برداری از طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت در عهده و مسئولیت طرف مشارکت قرارداد هزینه انجام این امور جزو هزینه های طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت منظور می گردد.

ماده ۴۷: پس از تحویل موقت طرح یا پروژه عمرانی (ساخت) طرف مشارکت می تواند برداشت منافع بهره برداری از طرح یا پروژه عمرانی موضوع مشارکت را عهده دار گردد.

فصل ششم : نرخ اجاره مستحقات و نرخ گذاری خدمات بهره برداری

ماده ۴۸: در مورد اجرای مستحقات جانبی طرح یا پروژه عمرانی به ثالث نرخ اجاره نایستی از نرخ اجاره ای که توسط وزارت راه و شهرسازی تعیین می گردد کمتر باشد. در اجرای این منظور وزارت راه و شهرسازی موظف است یکماه قبل از شروع در مقطع ۳ ساله در دوره بهره برداری از طریق استعلام نرخ اجاره مستحقات مشابه را ملاحظه و با اعمال ضریب کاهشی ۲۰ درصد جدول حداقل نرخ اجاره مستحقات طرح یا پروژه عمرانی را تهیه و به طرف مشارکت ابلاغ نماید.

ماده ۴۹: نرخ خدمات بهره برداری حاصل از اجرای طرح یا پروژه عمرانی که بر اساس ماده ۲۰ و ۲۱ تعیین و مبنای بر آورد درآمد مورد انتظار از مشارکت در مطالعه در آمد - هزینه طرح یا پروژه عمرانی واقع گردیده. همچنین مدت واگذاری منافع و هر گونه تغییر در آن توسط بانک سرمایه گذار مشخص خواهد شد.

ماده ۵۰: طرف مشارکت در برداشت عواید ریالی از خدمات حاصل از اجرای طرح یا پروژه عمرانی ملزم است نرخ هایی را که در شرح مواد ۴۸ یا ۴۹ تعیین خواهد شد دقیقاً به مورد اجرا گذارد.

فصل هفتم : ترتیب وصول و نظارت به نحوه بهره برداری

ماده ۵۱: پس از انعقاد قرارداد مشارکت و حداکثر تا شش ماه قبل از آغاز دوره بهره برداری طرف مشارکت موظف است روش ترتیب وصول عواید ریالی از خدمات حاصل از اجرای طرح یا پروژه عمرانی را تهیه و به وزارت راه و شهرسازی پیشنهاد نماید.

ماده ۵۲: بررسی، تعدیل، تدوین نهایی و تصویب روش ترتیب وصول در صلاحیت کمیسیونی است که با عضویت نمایندگان وزارتخانه های راه و ترابری و امور اقتصاد و دارایی و برنامه و بودجه حسب مورد به دعوت وزارت راه و شهرسازی تشکیل خواهد

شد .

ماده ۵۳: بررسی، تعدیل، تدوین نهایی و تصویب روش ترتیب وصول در صلاحیت کمیسیونی است که با عضویت نمایندگان وزارتخانه های راه و ترابری و امور اقتصاد و دارایی و برنامه و بودجه حسب مورد به دعوت وزارت راه و شهرسازی تشکیل خواهد شد .

کمیسیون مذکور در ماده ۵۲ پس از تشکیل موظف است تا حداکثر ظرف مدت ۳ ماه روش اجرایی ترتیب وصول عواید ریالی از خدمات حاصل از اجرای طرح یا پروژه عمرانی موضوع رسیدگی را تعیین و تصویب نماید .

ماده ۵۴: بررسی، تعدیل، تدوین نهایی و تصویب روش ترتیب وصول در صلاحیت کمیسیونی است که با عضویت نمایندگان وزارتخانه های راه و ترابری و امور اقتصاد و دارایی و برنامه و بودجه حسب مورد به دعوت وزارت راه و شهرسازی تشکیل خواهد شد .

روش اجرایی ترتیب وصول مصوب کمیسیون ماده ۵۲ برای طرفین قرارداد مشارکت لازم الاجرا بوده و بایستی عیناً در برداشت عواید ریالی از خدمات حاصل از اجرای طرح یا پروژه عمرانی مورد عمل و اقدام و نظارت قرار گیرد .

ماده ۵۵: انجام هر گونه تغییر و اصلاح در روش اجرایی ترتیب وصول عواید ریالی که به تصویب کمیسیون ماده ۵۲ رسیده است منحصرأ در صلاحیت کمیسیون ماده ۵۱ است .

ماده ۵۶: در بهره برداری از طرح یا پروژه عمرانی طرف مشارکت موظف است استانداردها، دستورالعمل ها و مقررات بهره برداری از طرح یا پروژه را که از طرف وزارت راه و شهرسازی انتشار یافته و یا به طور مستقیم به طرف مشارکت ابلاغ می گردد دقیقاً به مورد اجرا گذارد .

ماده ۵۷: در سوانح حین بهره برداری طرف مشارکت موظف است خدمات مربوط به کمک های اولیه و انتقال مجروحین و مصدومین را تا اولین درمانگاه متناسب با احتیاجات طرح یا پروژه عمرانی تدارک نموده و این خدمات را در سوانح حین بهره برداری مجاناً به استفاده کنندگان از خدمات طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت (مشتریان) عرضه نماید .

ماده ۵۸: در تسهیل اعمال نظارت در دوره بهره برداری وزارت راه و شهرسازی موظف است حداقل برنامه نظارت جاری و برنامه ای از نحوه بهره برداری را حسب مورد برای هر طرح یا پروژه عمرانی تهیه و یک ماه قبل از شروع بهره برداری به طرف مشارکت ابلاغ نماید .

ماده ۵۹: طرف مشارکت موظف است تسهیلات لازم جهت حسن انجام برنامه های نظارت جاری و برنامه ای وزارت راه و شهرسازی از نحوه بهره برداری را تدارک نماید .

ماده ۶۰: طرف مشارکت موظف است ۵ درصد از منافع بهره برداری حاصل از اجرای طرح یا پروژه عمرانی (درآمد ناخالص) را در پایان هر سال به عنوان تضمین حسن انجام تعهدات بهره برداری برای سال بعد به حساب خاصی که به همین منظور وزارت راه و شهرسازی مفتوح خواهد نمود تودیع نماید .

ماده ۶۱: طرف مشارکت موظف است تضمین حسن انجام تعهدات بهره برداری برای سال اول بهره برداری را با ضریب ۵ درصد بر اساس درآمد اولین سال مندرج در مطالعه در آمد هزینه یا طرح یا پروژه عمرانی محاسبه و همزمان با امضاء صورت مجلس تحویل موقت به حساب مذکور در ماده فوق واریز نماید .
رسید بانکی ضمیمه صورت مجلس تحویل موقت است .

ماده ۶۲: در صورتی که طرف مشارکت نسبت به انجام تعهدات که مطابق قرارداد برای دوران بهره برداری متقبل گردیده است تعلل ورزد و یا به نحوی عمل نماید که باعث ورود و یا احتمال ورود صدمات به طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت گردیده و یا امر بهره برداری را مختل و یا مشکلات ایمنی مواجه نماید وزارت راه و شهرسازی پس از یک نوبت اخطار و با انقضای مدت ۱۵

روز از آن این امور را راسا" و یا به هر ترتیبی که مقتضی بداند انجام و هزینه آنرا به اضافه ۱۵ درصد جریمه از محل تضمین حسن انجام تعهدات بهره برداری موضوع ماده ۶۰ برداشت کرده و موظف است صورت حساب هزینه های انجام شده را حداکثر یک ماه پس از انجام هزینه به طرف مشارکت ابلاغ نماید. ارقام برداشت شده عینا" به حساب خزانه واریز می گردد.

ماده ۶۳: وزارت راه و شهرسازی موظف است موجودی حساب مذکور در ماده ۶۰ را در پایان هر سال بهره برداری در دوران بهره برداری رسیدگی و با طرف مشارکت تسویه نماید.

ماده ۶۴: در انقضای مدت واگذاری منافع بهره برداری چنانچه هزینه های طرح مستهلک نشده باشد به مدت واگذاری منافع بهره برداری تا استهلاک کامل هزینه های طرح افزوده خواهد شد.

ماده ۶۵: مرجع تشخیص استهلاک کامل هزینه های طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت حسابرس منتخب وزارت امور اقتصادی و دارایی است.

ماده ۶۶: در پایان مدت واگذاری منافع بهره برداری و یا پس از استهلاک کامل هزینه های طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت هر کدام که مدت زمان بیشتری را شامل باشد موضوع مشارکت خاتمه یافته و وزارت راه و شهرسازی موظف است بهره برداری از خدمات حاصل از اجرای طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت را راسا" عهده دار گردد.

هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳/۴/۱۳۷۲ بنا به پیشنهاد شماره ۱۱/۸۱۹۱ مورخ ۲۳/۶/۱۳۷۱ وزارت راه و شهرسازی موافقت وزارت امور اقتصاد و دارایی و سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و استناد تبصره ۲ ماده واحده قانون احداث پروژه های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانک ها و سایر منابع مالی و پولی کشور- مصوب ۱۳۶۶ - تصویب نمود:

مواد زیر به آیین نامه اجرایی قانون یاد شده موضوع تصویب نامه شماره ۲۹۴۵۰۶ مورخ ۲۴/۲/۱۳۶۷ الحاق میشود:

ماده ۶۷: در سازماندهی طرف مشارکت وزارت راه و شهرسازی می تواند تمهیدات و تعهدات تشکیل شرکت های سهامی عام مشارکت توسط متقاضیان را بعد از اخذ مجوز از هیات وزیران در هر مورد به عمل آورد.

ماده ۶۸: وزارت راه و شهرسازی می تواند در تسهیل مشارکت با کسب ردیف در لایحه بودجه سالانه حداکثر تا ۲۰٪ بیست درصد احتیاجات سرمایه گذاری پروژه عمرانی را تقبل کند و در دوره احداث با توجه به پیشرفت کار به حساب طرف مشارکت پرداخت نماید.

ماده ۶۹: احداث پروژه عمرانی که وزارت راه و شهرسازی درصدی از احتیاجات سرمایه گذاری آن را در قرارداد مشارکت تقبل می نماید توسط شرکت سهامی عام مشارکت و ترجیحا" توسط شرکت سهامی خاص مشارکت منحصر" باید مطابق بند الف ماده ۱۲ این آیین نامه سازماندهی گردد.

هیات وزیران در جلسه مورخ ۲۸/۱۱/۱۳۸۰ بنا به پیشنهاد شماره ۸۲۷۲ مورخ ۷/۷/۱۳۸۰ وزارت راه و شهرسازیو به استناد تبصره ۲ ماده واحده قانون احداث پروژه های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانکها و سایر منابع پولی و مالی کشور - مصوب ۱۳۶۶ - تصویب نمود :

ماده (۶۸) تصویب نامه شماره ۱۱۷/ت/۶۰۸۰ مورخ ۱۹/۴/۱۳۷۲ به شرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۶۸: وزارت راه و شهرسازی می تواند برای تسهیل مشارکت در سقف اعتبارات مربوط در برنامه های توسعه با کسب ردیف در لوایح بودجه سالانه قسمتی از احتیاجات سرمایه گذاری پروژه های عمرانی را تقبل کند و در دوره احداث با توجه به پیشرفت کار به حساب طرف مشارکت پرداخت نماید.

هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۰/۷/۱۳۸۱ بنا به پیشنهاد شماره ۵۴۲۹۲/۱۰۵ مورخ ۱/۴/۱۳۸۱ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد تبصره ۲ ماده واحده قانون احداث پروژه های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانکها و سایر منابع پولی و مالی کشور - مصوب ۱۳۶۶ - تصویب نمود :

ماده (۶۸) تصویب نامه شماره ۱۱۷/ت/۶۰۸۰ مورخ ۱۹/۴/۱۳۷۲ به شرح زیر اصلاح میشود: ماده ۶۸: وزارت راه و شهرسازی برای تسهیل مشارکت در سقف اعتبارات مربوط به برنامه های توسعه با کسب ردیف در لوایح بودجه سالانه می تواند به صورت موردی سقف مشارکت دولت در پروژه های عمرانی را پنجاه درصد افزایش دهد .

هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۶/۱۱/۱۳۸۱ بنا به پیشنهاد شماره ۱۱/۱۸۹۲۱ مورخ ۱۹/۴/۱۳۷۲ وزارت راه و شهرسازیو به استناد تبصره ۲ ماده واحده قانون احداث پروژه های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانک ها و سایر منابع پولی و مالی کشور مصوب ۱۳۶۶ تصویب نمود :

ماده ۶۸ تصویب نامه شماره ۱۱۷/ت/۶۰۸۰ مورخ ۱۹/۴/۱۳۷۲ به شرح زیر اصلاح میشود.
ماده ۶۸: وزارت راه و شهرسازی برای تسهیل مشارکت در سقف اعتبارات مربوط در برنامه های توسعه با کسب ردیف در لوایح بودجه سالانه می تواند تا سقف پنجاه درصد در هزینه اجرای طرحها مشارکت نماید .

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب امر هیات وزیران

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت راه و شهرسازی - وزارت امور اقتصادی و دارایی
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۴/۱/۱۶ به پیشنهاد شماره ۱۰۰۲-۴۵۸۵۳/۱ مورخ ۱۳۹۳/۹/۱۲ وزارت راه و شهرسازی و به استناد اصل یکمصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه اجرایی قانون احداث پروژه هدی عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانکها و سایر منابع مالی و پولی کشور و اصلاحات بعدی را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی قانون احداث پروژه های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانکها و سایر منابع مالی و پولی کشور

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:
الف- قانون: قانون احداث پروژه های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانکها و سایر منابع مالی و پولی کشور - مصوب ۱۳۶۶ - و اصلاحات بعدی.
ب- وزارت: وزارت راه و شهرسازی

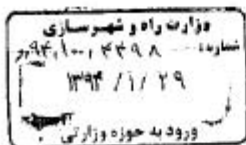
پ- طرح عمرانی: مجموعه عملیات و خدمات مشخصی که سر اساس مطالعات توجیهی فنی - اقتصادی طی مدت معین و با اعتبار معینی برای تحقق بخشیدن به هدفهای برنامه های عمرانی کشور برای تمام شقوق حمل و نقل در حوزه های زیرساخت، ناوگان، نگهداری و بهره برداری به صورت سرمایه گذاری ثابت متضمن هزینه های غیر ثابت وابسته در دوره مطالعه و اجرا انجام می شود. هر طرح عمرانی می تواند مشتمل بر چندین پروژه عمرانی باشد.

ت- شرکت طرف قرارداد: شرکتی که برای تأمین منابع مالی و اجرای طرح یا پروژه عمرانی برابر این آیین نامه (به صورت مشارکت یا واگذاری) تأسیس می شود.

ث- منابع مالی: وجوهی که به صورت آورده نقدی سهامداران شرکت، تسهیلات دریافتی یا تعهد شده از بانکها یا مؤسسات سرمایه گذاری، وجوه ناشی از فروش سهام پروژه یا فروش صکوک و سایر ابزارهای مالی تأمین می شود.

ج- منابع بهره برداری: برداشت عواید ربانی از مجموعه امکانات و خدماتی است که به واسطه اجرای کامل طرح یا پروژه عمرانی حاصل می شود.

چ- دوران مشارکت یا واگذاری: حاصل جمع مدت زمان دوره ساخت طرح یا پروژه عمرانی و دوره بهره برداری.

آیین نامه اجرایی قانون احداث پروژه های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانک ها و سایر منابع مالی و پولی کشور

سال تصویب: ۱۳۹۴ هیئت وزیران

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف - قانون: قانون احداث پروژه های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانک ها و سایر منابع مالی و پولی کشور - مصوب ۱۳۶۶- و اصلاحات بعدی .

ب - وزارت: وزارت راه و شهرسازی

پ - طرح عمرانی: مجموعه عملیات و خدمات مشخصی که براساس مطالعات توجیهی فنی - اقتصادی طی مدت معین و با اعتبار معینی برای تحقق بخشیدن به هدف های برنامه های عمرانی کشور برای تمام شقوق حمل و نقل در حوزه های زیرساخت، ناوگان، نگهداری و بهره برداری به صورت سرمایه گذاری ثابت متضمن هزینه های غیر ثابت وابسته در دوره مطالعه و اجرا انجام می شود. هر طرح عمرانی می تواند مشتمل بر چندین پروژه عمرانی باشد .

ت - شرکت طرف قرارداد: شرکتی که برای تأمین منابع مالی و اجرای طرح یا پروژه عمرانی برابر این آیین نامه (به صورت مشارکت یا واگذاری) تأسیس می شود .

ث - منابع مالی: وجوهی که به صورت آورده نقدی سهامداران شرکت، تسهیلات دریافتی یا تعهد شده از بانک ها یا مؤسسات سرمایه گذاری، وجوه ناشی از فروش سهام پروژه یا فروش صکوک و سایر ابزارهای مالی تأمین می شود .

ج - منافع بهره برداری: برداشت عواید ریالی از مجموعه امکانات و خدماتی است که به واسطه اجرای کامل طرح یا پروژه عمرانی حاصل می شود .

چ - دوران مشارکت یا واگذاری: حاصل جمع مدت زمان دوره ساخت طرح یا پروژه عمرانی و دوره بهره برداری .

ح - دوره ساخت: مدت زمان برنامه ریزی، طراحی، استملاک اراضی، اجرا، تحویل موقت، رفع نقص و شروع بهره برداری آزمایشی است .

۱- در مورد ویرایش دوم کتاب ارزش نسبی خدمات و مراقبت های سلامت در جمهوری اسلامی ایران به پرتال روزنامه رسمی کشور (www.rrk.ir) رجوع شود .

خ - دوره بهره برداری: مدت زمان مشارکت یا واگذاری منافع بهره برداری از شروع بهره برداری تا استهلاك کامل هزینه های طرح یا تسویه با طرف مشارکت .

د - تفاهم نامه: سندی که بین وزارت و سرمایه گذاران شرکت قبل از تأسیس شرکت و انعقاد قرارداد، تنظیم می شود .

ذ - قرارداد: قراردادی که بین وزارت و شرکت طرف قرارداد (مشارکت یا واگذاری) به منظور تأمین مالی و اجرای طرح یا پروژه عمرانی منعقد می گردد .

ر - بسته مشارکت: مجموعه ای حاوی پروژه های بخش حمل و نقل، تأسیسات جانبی و سایر طرح های سودآوری که در اراضی جانبی پروژه مورد نظر در خارج از حریم شهرها تعریف شده و جزو توافق سرمایه گذاری توسط طرفین قرارداد قرار می گیرد .

ماده ۲- وزارت در اعمال اختیارات حاصل از قانون در واگذاری طرح یا پروژه به شرح زیر عمل می کند :

الف - روش اول: تأمین مالی، اجرا، بهره برداری و انتقال

ب - روش دوم: تأمین مالی، اجرا، اجاره و انتقال

تبصره - در قرارداد به روش (ب)، طرح عمرانی یا پروژه پس از احداث به صورت اجاره به شرط تملیک در اختیار وزارت قرار می گیرد .

ماده ۳- در قرارداد، وظایف و اختیارات مجری طرح و بهره بردار حسب مورد تا انجام کامل آنها در عهده و مسئولیت طرف قرارداد است .

ماده ۴- وظایف و اختیارات مجری پروژه مذکور در مواد (۲) و (۳) عیناً مطابق وظایف و اختیاراتی که در پروژه های عمرانی از محل اعتبارات منابع بودجه عمرانی اجرا می گردند، توسط دستگاه اجرایی تصدی و اعمال می گردد .

ماده ۵- در مورد هر یک از طرح ها و پروژه های منظور شده در برنامه مشارکت یا واگذاری فارغ از این که مطالعات توسط وزارت یا طرف قرارداد انجام شود، عناوین مطالعاتی زیر باید انجام شده و اسناد و مدارک فنی به تصویب وزارت یا نماینده وی برسد :

الف - مطالعات مرحله پیدایش

ب - مطالعات امکان سنجی

پ - مطالعات خطرپذیری

ت - مطالعات زیست محیطی

ث - مطالعات توجیه اقتصادی

ج - مطالعات فنی مرحله اول

چ - مطالعات فنی مرحله دوم

ح - برنامه زمانی سطح صفر

خ - برنامه تملک اراضی

د - برنامه تأمین ماشین آلات و تجهیزات و مصالح خاص

ذ - برنامه مالی شامل تراز درآمد و هزینه، استهلاک سرمایه و سود سرمایه گذاری، جریان نقدینگی ساخت و بهره برداری

ر - ساختار اجرایی

ز - نظام بهره برداری و تعیین سطح سرویس و نگهداری

ژ - ساختار بهره برداری

تبصره - شرح خدمات و چارچوب ارائه مطالعات مذکور در این ماده براساس دستورالعمل مصوب وزیر راه و شهرسازی ابلاغ می شود .

ماده ۶- برآورد درآمد مورد انتظار از مشارکت باید حداقل حاوی اطلاعات مربوط به برآورد ریالی کمیته های مربوط به موارد

زیر در مدت مشارکت یا واگذاری منافع بهره برداری براساس نرخ رشد متناسب با هر عنوان و مبتنی بر نتایج مطالعات توجیه

اقتصادی طرح یا پروژه باشد :

الف - درآمد ناشی از فروش خدمات

ب - درآمد ناشی از عوارض دریافتی در محل

پ - درآمد ناشی از استفاده از اراضی واقع در حریم طرح یا پروژه

- ت - درآمد ناشی از تأسیسات جانبی در خارج از حریم طرح یا پروژه
- ث - درآمد ناشی از اجاره بلندمدت طرح یا پروژه به وزارت
- ج - درآمد ناشی از تبلیغات از جمله نصب تابلوهای تبلیغاتی
- چ - درآمد ناشی از سرمایه گذاری در اراضی مجاور طرح یا پروژه که در بسته مشارکت یا واگذاری با رعایت مقررات مربوط پیش بینی شده باشد .
- ماده ۷- عوامل درآمدزا، قیمت پایه و نرخ رشد هر یک از عوامل باید در سند مطالعات توجیه اقتصادی و برنامه مالی ارائه شده و با رعایت قوانین مربوط، توسط وزارت به تصویب برسد .
- ماده ۸- قرارداد شامل موافقتنامه و ضوابط مربوط که حداقل شامل موارد زیر می باشد به عنوان مجموعه ای واحد باید تهیه شود که پس از امضای صاحبان امضای مجاز از طرفین مشارکت معتبر و ملاک عمل خواهد بود :
- الف - موافقتنامه براساس قالب (فرمت) مصوب
- ب - شرایط عمومی
- پ - شرایط خصوصی
- ت - خلاصه مطالعات فنی و مهندسی انجام شده تا زمان عقد قرارداد مشارکت یا واگذاری
- ث - نقشه جانمایی اجرایی طرح یا پروژه
- ج - گواهی تأیید مطالعات ارزیابی زیست محیطی در خصوص پروژه هایی که برابر مقررات مربوط مشمول ارزیابی مذکور می باشند از سوی سازمان حفاظت محیط زیست
- چ - سند نهایی مطالعات خطرپذیری
- ح - فهرست بیمه نامه های مورد نیاز با تعیین ذینفع و معرفی مسئول اخذ آنها
- خ - تراز مالی درآمد و هزینه
- د - برآورد هزینه به شرح مندرج در ماده (۵)
- ذ - برآورد درآمد به شرح مندرج در مواد (۶) و (۷)
- ر - سازمان اجرایی طراحی و ساخت
- ز - سازمان اجرایی بهره برداری
- ژ - فهرست بخشنامه های لازم الاجرا در بخش طراحی، ساخت، بهره برداری، اجاره و انتقال
- س - سایر مجوزها و تأییدیه های لازم به تشخیص وزارت
- ماده ۹- متقاضی یا متقاضیان مشارکت یا واگذاری به دو صورت پیشنهاد خود را ارائه می کنند :
- الف - در صورت وجود اسناد و مدارک موضوع ماده (۸) با مطالعه آنها کاربرگ (فرم) پیشنهاد تکمیل و ارائه می شود .
- ب - اسناد و مدارک موضوع ماده (۷) توسط متقاضی یا متقاضیان تهیه و پس از تأیید وزارت، پیشنهاد با تکمیل کاربرگ (فرم) ارائه می شود .
- تبصره - در حالت (ب) و در صورت مبادله قرارداد مشارکت یا واگذاری، هزینه های انجام شده توسط طرف مشارکت برای تهیه اسناد و مدارک مذکور به عنوان هزینه های قابل قبول ثبت می گردد .
- ماده ۱۰- وزارت پس از بررسی و حصول اطمینان از توانایی بالقوه متقاضی یا متقاضیان مشارکت یا واگذاری در طرح یا پروژه عمرانی مورد تقاضا کتباً تمایل اصولی خود را جهت انعقاد قرارداد مشارکت یا واگذاری با آنان اعلام خواهد نمود .

ماده ۱۱- متقاضی یا متقاضیان مشارکت یا واگذاری برای انعقاد قرارداد مشارکت یا واگذاری و در تحصیل مجوز واگذاری منافع بهره بردار از طرح یا پروژه عمرانی مورد تقاضا، باید پس از دریافت تمایل اصولی از وزارت ظرف دو ماه نسبت به تأسیس شرکت اقدام نمایند .

ماده ۱۲- شرکت هایی که در اجرای ماده (۱۱) تشکیل خواهند شد از نوع سهامی است .

ماده ۱۳- موضوع شرکت های طرف قرارداد حسب مورد محدود به موارد زیر است :

الف - تأمین مالی، اجرا، بهره برداری و انتقال .

ب - تأمین مالی، اجرا، اجاره و انتقال یک طرح یا یک پروژه .

ماده ۱۴- مدت شرکت های طرف قرارداد محدود بوده و تابعی است از دوره ساخت و دوره بهره برداری تا استهلاک کامل هزینه های طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت یا واگذاری .

ماده ۱۵- آورده شرکت های طرف قرارداد باید حداقل معادل سی درصد کل برآورد مندرج در مطالعات فنی مصوب طرح یا پروژه عمرانی باشد .

ماده ۱۶- شرکت طرف قرارداد می تواند ضمن تأمین مالی، طرح یا پروژه مورد قرارداد را با رعایت قوانین و مقررات مربوط رأساً اجرا نموده یا به شرکت های سازنده ذی صلاح واگذار کند .

ماده ۱۷- شرکت های عهده دار خدمات برنامه ریزی، طراحی، نظارت، ساخت، مدیریت کیفیت و مانند آنها که طبق مفاد ماده (۱۶) توسط طرف مشارکت به کار گرفته می شوند باید دارای گواهی صلاحیت معتبر از مراجع ذی ربط مورد قبول وزارت باشند .

ماده ۱۸- هر گونه نقل و انتقال در سهام شرکت های طرف قرارداد باید با اخذ موافقت و تأییدیه کتبی از وزارت صورت گیرد .

ماده ۱۹- حسابرسی شرکت های طرف قرارداد در دوران مشارکت یا واگذاری برعهده حسابرس منتخب و مورد تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی خواهد بود .

ماده ۲۰- پس از ارائه گواهی ثبت شرکت (طرف قرارداد) و اخذ مصوبه هیأت وزیران، وزارت می تواند قرارداد منعقد نماید .

ماده ۲۱- در کلیه پیمان های کارهای ساختمانی و تأسیساتی طرح ها و پروژه های عمرانی موضوع قانون، مقررات پیمان و شرایط عمومی پیمان مصوب هیأت عامل برنامه در برنامه عمرانی دوم کشور و اصلاحات و تغییراتی که پس از آن به تصویب رسیده است و بخش نامه ها و دستورالعمل های صادره در دوره برنامه عمرانی پنجم به موجب ماده (۲۳) قانون برنامه و بودجه کشور و اصلاحات و تغییرات بعدی آن و مصوبات وزیر راه و شهرسازی مورد استفاده قرار می گیرد .

ماده ۲۲- استفاده و عمل مذکور در فوق اعم است از قرارداد بین وزارت و شرکت طرف قرارداد و یا قراردادهایی که در اجرای قرارداد مشارکت یا واگذاری جهت احداث، نگهداری و بهسازی طرح یا پروژه مورد مشارکت یا واگذاری توسط طرف مشارکت با سازنده منعقد می گردد .

ماده ۲۳- در انعقاد قرارداد کلیه اختیارات :

الف - مذکور در ماده (۶) پیمان تحت عنوان نظارت در اجرا

ب - مذکور در ماده (۴) و ماده (۵) شرایط عمومی پیمان تحت عناوین دستگاه نظارت و نظار مقیم .

ج - مذکور در سایر مواد پیمان و شرایط عمومی پیمان و ملحقات بعدی آن به شرح مندرج در ماده (۲۲) این آیین نامه مربوط به نظارت فنی، دستگاه نظارت و نظار مقیم به جانشینی و نمایندگی قانونی طرف مشارکت منحصراً توسط و از طریق وزارت باید سازماندهی و اعمال گردد .

ماده ۲۴- در اعمال قانون اختیارات مربوط به انتخاب مهندسین مشاور و کنترل پرسنل نظارت، تصویب نقشه ها و تغییرات در مشخصات فنی در چارچوب قوانین و مقررات مربوط منحصراً در عهده و مسئولیت وزارت است .

تبصره - هزینه مربوط به انتخاب مهندس مشاور و کنترل کارکنان نظارت، تصویب نقشه و تعمیرات در مشخصات فنی از محل اعتبارات عمرانی مربوط به وزارت تأمین خواهد شد .

ماده ۲۵- در اعمال قانون کلیه تعهدات و اختیارات کارفرما موضوع بند (الف) و تبصره آن مندرج در ماده (۲۸) شرایط عمومی پیمان برعهده و مسئولیت وزارت است .

ماده ۲۶- در مورد طرح ها یا پروژه های عمرانی که در برنامه های عمرانی مصوب قرار دارند وزارت موظف است قبل از انعقاد قرارداد و در تحقق مالکیت، ترتیبات ذکر شده در بند (الف) و تبصره آن مندرج در ماده (۲۸) شرایط عمومی پیمان از محل اعتبارات بودجه عمرانی را کاملاً فراهم و تدارک نموده باشد به نحوی که در دوره احداث برای شرکت طرف قرارداد مطلقاً جهات مذکور موجبات تأخیر و رکود عملیات اجرایی در دوره احداث حاصل نگردد .

ماده ۲۷- در مورد طرح ها و پروژه های عمرانی موضوع بند (ب) ماده (۱۳) ترتیبات ذکر شده در بند (الف) و تبصره آن، مندرج در ماده (۲۸) شرایط عمومی پیمان به هزینه شرکت طرف قرارداد و از طریق وزارت انجام خواهد شد. این هزینه جزو هزینه های طرح یا پروژه مورد مشارکت یا واگذاری منظور می گردد .

ماده ۲۸- تحویل موقت و تحویل قطعی طرح ها یا پروژه های موضوع قانون به کمیسیونی مرکب از نماینده واحد امضاکننده قرارداد مشارکت از سوی وزارت، نماینده شرکت طرف قرارداد، نماینده دستگاه نظارت، نماینده پیمانکار (اگر از نظر حقوقی مستقل از شرکت طرف قرارداد باشند) و نماینده دستگاه بهره بردار (حسب مورد سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای یا شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران یا سازمان بنادر و دریانوردی یا شرکت فرودگاه های کشور یا معاونت راه روستایی) محول می گردد. این کمیسیون جانشین کمیسیون موضوع ماده (۳۹) شرایط عمومی پیمان است .

ماده ۲۹- در دوره بهره برداری امور مربوط به انجام و تدارک خدماتی که لازم است انجام پذیرد تا کلیه مستحقات طبق نقشه ها و مشخصات طرح یا پروژه عمرانی که در صورت مجلس تحویل موقت و اسناد اجرایی (ساخت) از آنها نامبرده می شود در حالت اولیه حفظ گردد، تحت عنوان نگهداری طرح یا پروژه عمرانی طبقه بندی شده و انجام آن در عهده و مسئولیت شرکت طرف قرارداد قرار دارد و هزینه انجام این امور جزو هزینه های طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت یا واگذاری منظور می گردد .

ماده ۳۰- در دوره بهره برداری امور مربوط به تجدید ساختمان هر یک از عملیات دوره ساخت که در برنامه احداث طرح یا پروژه عمرانی پیش بینی شده است تحت عنوان بهسازی طبقه بندی شده و انجام آن در عهده و مسئولیت شرکت طرف قرارداد، قرار دارد و هزینه انجام این امور جزو هزینه های طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت یا واگذاری منظور می گردد .

تبصره - با توجه به احتمال تفاوت هزینه واقعی بهسازی با مبالغ پیش بینی شده در تراز مالی اولیه (پیوست قرارداد) لازم است تراز مالی با مبالغ واقعی هزینه بهسازی مجدداً تراز شده و گزارش تغییرات به امضای طرفین قرارداد برسد .

ماده ۳۱- در دوره بهره برداری امور مربوط به سازماندهی اداری - تشکیلاتی جهت برداشت منافع بهره برداری از طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت یا واگذاری در عهده و مسئولیت شرکت طرف قرارداد، قرار دارد و هزینه انجام این امور جزو هزینه های طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت یا واگذاری منظور می گردد .

ماده ۳۲- پس از تصویب گزارش رفع نقص و انجام کامل تشریفات تحویل موقت و صدور مجوز بهره برداری آزمایشی، شرکت طرف قرارداد می تواند برداشت منافع بهره برداری از طرح یا پروژه موضوع مشارکت یا واگذاری را آغاز کند .

تبصره - صدور مجوز بهره برداری آزمایشی برعهده کمیسیون موضوع ماده (۲۸) است .

ماده ۳۳- در مورد اجاره مستحدثات جانبی طرح یا پروژه عمرانی به ثالث، نرخ اجاره نباید از نرخ اجاره ای که توسط وزارت تعیین می گردد کمتر باشد. در اجرای این حکم، وزارت موظف است یک ماه قبل از شروع هر مقطع سه ساله در دوره بهره برداری از طریق استعلام، نرخ اجاره مستحدثات مشابه را ملاحظه و با اعمال ضریب کاهشی بیست درصد، جدول حداقل نرخ اجاره مستحدثات طرح یا پروژه عمرانی را تهیه و به شرکت طرف قرارداد ابلاغ نماید .

ماده ۳۴- نرخ خدمات بهره برداری حاصل از اجرای طرح یا پروژه عمرانی که براساس مواد (۶) و (۷) تعیین و مبنای برآورد درآمد مورد انتظار از مشارکت در مطالعه درآمد - هزینه طرح یا پروژه عمرانی واقع گردیده و همچنین مدت واگذاری منافع و هر گونه تغییر در آن توسط وزارت مشخص خواهد شد .

تبصره - عوارض تردد انواع وسیله نقلیه از آزادراه ها و سایر عوارض قابل دریافت از طرح ها و پروژه های موضوع مشارکت یا واگذاری موضوع قانون و این آیین نامه براساس مفاد مواد (۷) و (۸) با تصویب وزیر راه و شهرسازی و ابلاغ وزارت با رعایت قوانین و مقررات مربوط قابل اجرا و وصول خواهد بود .

ماده ۳۵- شرکت طرف قرارداد در برداشت عواید ریالی حاصل از خدمات اجرای طرح یا پروژه عمرانی ملزم است نرخ هایی را که به شرح ماده (۳۴) تعیین خواهد شد دقیقاً به مورد اجرا گذارد .

ماده ۳۶- پس از انعقاد قرارداد و تا شش ماه قبل از آغاز دوره بهره برداری، شرکت طرف قرارداد موظف است روش ترتیب وصول عواید ریالی از خدمات حاصل از اجرای طرح یا پروژه عمرانی را تهیه و به وزارت پیشنهاد نماید .

ماده ۳۷- بررسی، تعدیل، تدوین نهایی و تصویب روش ترتیب وصول در صلاحیت کمیسیونی است که با عضویت نمایندگان وزارتخانه های راه و شهرسازی، امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور حسب مورد، به دعوت وزارت تشکیل خواهد شد .

ماده ۳۸- کمیسیون مذکور در ماده (۳۷) پس از تشکیل موظف است ظرف سه ماه روش اجرایی ترتیب وصول عواید ریالی از خدمات حاصل از اجرای طرح یا پروژه عمرانی موضوع رسیدگی را تعیین و تصویب نماید .

ماده ۳۹- روش اجرایی ترتیب وصول مصوب کمیسیون ماده (۳۷) برای طرفین قرارداد لازم الاجرا بوده و باید عیناً در برداشت عواید ریالی از خدمات حاصل از اجرای طرح یا پروژه عمرانی مورد عمل و اقدام و نظارت قرار گیرد .

ماده ۴۰- انجام هر گونه تغییر و اصلاح روش اجرایی وصول عواید ریالی منحصراً در صلاحیت کمیسیون موضوع ماده (۳۷) است .

ماده ۴۱- در بهره برداری از طرح یا پروژه عمرانی، شرکت طرف قرارداد موظف است استانداردها، دستورالعمل ها و مقررات بهره برداری از طرح یا پروژه را که از طرف وزارت انتشار یافته و یا به طور مستقیم به شرکت طرف قرارداد ابلاغ می گردد دقیقاً به مورد اجرا گذارد .

تبصره ۱- شرکت طرف قرارداد باید موازین فنی و مفاد دستورالعمل ها و مقررات صادره از سوی وزارت را رعایت کند به نحوی که سطح خدمات (سرویس) راه براساس پیوست قرارداد حفظ گردد .

تبصره ۲- در صورت واگذاری طرح یا پروژه براساس بند (الف) و (ب) ماده (۲)، جبران خسارت وارده احتمالی به اشخاص حقیقی یا حقوقی که به دلیل عدم رعایت مفاد تبصره (۱) این ماده حادث شده باشد برعهده شرکت طرف قرارداد است .

ماده ۴۲- در سوانح حین بهره برداری شرکت طرف قرارداد موظف است خدمات مربوط به کمک های اولیه و انتقال مجروحین و مصدومین را تا اولین درمانگاه متناسب با احتیاجات طرح یا پروژه عمرانی تدارک نموده و این خدمات را در سوانح حین بهره برداری به صورت رایگان به استفاده کنندگان از خدمات طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت یا واگذاری (مشتریان) عرضه نماید .

ماده ۴۳- در تسهیل اعمال نظارت در دوران بهره برداری، وزارت موظف است حداقل برنامه نظارت جاری و برنامه ای از نحوه بهره برداری را حسب مورد برای هر طرح یا پروژه عمرانی تهیه و یک ماه قبل از شروع بهره برداری به شرکت طرف قرارداد ابلاغ نماید .

ماده ۴۴- شرکت طرف قرارداد موظف است تسهیلات لازم جهت حسن انجام برنامه های نظارت جاری و برنامه ای وزارت از نحوه بهره بردار را تدارک نماید .

ماده ۴۵- شرکت طرف قرارداد موظف است پنج درصد از منافع بهره برداری حاصل از اجرای طرح یا پروژه عمرانی (درآمد ناخالص) را در پایان هر سال به عنوان تضمین حسن انجام تعهدات بهره برداری برای سال بعد به حساب خاصی که به همین منظور وزارت در نزد خزانه مفتوح خواهد کرد، تودیع نماید .

ماده ۴۶- شرکت طرف قرارداد موظف است تضمین حسن انجام تعهدات بهره برداری برای سال اول بهره برداری را با ضریب پنج درصد براساس درآمد اولین سال مندرج در مطالعه درآمد هزینه یا طرح یا پروژه عمرانی محاسبه و همزمان با امضای صورت مجلس تحویل موقت به حساب مذکور در ماده (۴۵) واریز نماید. رسید بانکی ضمیمه صورتمجلس تحویل موقت می شود .

ماده ۴۷- در صورتی که شرکت طرف قرارداد نسبت به انجام تعهداتی که مطابق قرارداد برای دوران بهره برداری برعهده گرفته است تعلل نماید و یا به نحوی عمل نماید که باعث ورود و یا احتمال ورود صدمات به طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت یا واگذاری گردیده و یا امر بهره برداری را مختل و با مشکلات ایمنی مواجه نماید، وزارت پس از یک نوبت اخطار و یا انقضای پانزده روز از آن، این امور را رأساً و یا به هر ترتیبی که مقتضی بداند انجام و هزینه آن را به اضافه پانزده درصد خسارت از محل تضمین حسن انجام تعهدات بهره برداری موضوع ماده (۴۵) برداشت کرده و موظف است صورتحساب هزینه های انجام شده را ظرف یک ماه پس از انجام هزینه به طرف قرارداد ابلاغ نماید .

ماده ۴۸- چنانچه دوره احداث، بر اثر تعلل طرف قرارداد بیش از مدت تعیین شده در قرارداد به طول انجامد، در دوره تأخیر نه تنها هیچ گونه سودی برای آورده طرف قرارداد منظور نخواهد شد، بلکه نسبت به محاسبه سود برای آورده وزارت (معادل نرخ سود مصوب طرف قرارداد) اقدام و عیناً به عنوان خسارت دولت از سود طرف قرارداد کسر خواهد شد و چنانچه به دلیل تأخیرهای فوق و یا انصراف طرف قرارداد، پروژه متوقف گردد، از تاریخ توقف، سودی برای طرف قرارداد محاسبه نشده و وزارت مجاز است ضمن محدود نمودن قرارداد، تکمیل پروژه را به سایر متقاضیان سرمایه گذاری واگذار نماید. در این صورت پروژه پس از تکمیل، ابتدا برای بازگشت اصل و سود در اختیار سرمایه گذار جدید قرار داده شده و پس از بازگشت کامل آن، پروژه برای بهره برداری به سرمایه گذار اولیه تحویل خواهد شد .

ماده ۴۹- در انقضای مدت واگذاری منافع بهره برداری چنانچه هزینه های طرح مستهلک نشده باشد به مدت واگذاری منافع بهره برداری تا استهلاک کامل هزینه های طرح افزوده خواهد شد .

تبصره - در صورت درخواست شرکت طرف قرارداد و موافقت وزیر راه و شهرسازی بهره برداری از پروژه مانند وضعیتی که هزینه ها مستهلک نشده باشد برعهده وزارت قرار می گیرد و معادل هزینه های مستهلک نشده از محل درآمدهای طرح یا پروژه ها و یا سایر منابع مربوط توسط وزارت راه و شهرسازی براساس تنظیم و مبادله الحاقیه قرارداد به طرف قرارداد پرداخت می گردد .

ماده ۵۰- مرجع تشخیص استهلاک کامل هزینه های طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت یا واگذاری حسابرس منتخب وزارت امور اقتصادی و دارایی است .

ماده ۵۱- پس از استهلاک کامل هزینه های طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت یا واگذاری، موضوع قرارداد خاتمه یافته و وزارت موظف است بهره برداری از خدمات حاصل از اجرای طرح یا پروژه عمرانی مورد مشارکت یا واگذاری را رأساً عهده دار گردد .

ماده ۵۲. در سازماندهی طرف مشارکت، وزارت می تواند تمهیدات و تعهدات تشکیل شرکت های سهامی عام مشارکت، توسط متقاضیان را بعد از اخذ مجوز از هیأت وزیران در هر مورد به عمل آورد .

ماده ۵۳. به منظور کاهش خطرپذیری (ریسک) سرمایه گذاری و تشویق سرمایه گذاران به مشارکت، وزارت می تواند در صورت عدم بازگشت سرمایه براساس مفاد قرارداد اقدامات جبرانی را حین و یا پس از پایان دوره مشارکت یا واگذاری مندرج در قرارداد انجام دهد .

ماده ۵۴. وزارت برای هر یک از شقوق حمل و نقل اقدام به افتتاح حساب متمرکزی نزد خزانه خواهد نمود تانسیت به دریافت حق دسترسی اقدام و از آن محل مطابق نرخ های تعیین شده در قرارداد با ترتیب اولویت اقدام به پرداخت اقساط استهلاک اصل و سود آورده شرکت های طرف قرارداد، هزینه های بهره برداری، نگهداری و توسعه و اقدامات جبرانی و احتمالی مذکور در ماده (۵۳) نماید و یا آنکه شرکت های طرف قرارداد را موظف سازد تا طبق استانداردهای حسابداری و براساس دستورالعمل متحدالشکلی که از طرف وزارت در اختیار آنان قرار می گیرد، حساب های دوره احداث و بهره برداری را نگهداری و صورت های مالی و حسابرسی شده میان دوره ای شش ماهه و سالیانه خود را ظرف دو ماه از تاریخ پایان دوره مالی در اختیار وزارت قرار دهند .

ماده ۵۵. شرکت های طرف قرارداد در طول دوره قرارداد مجاز به انجام معاملات و ثبت اقلام غیرمرتبط با محدوده موضوع شرکت) احداث و بهره برداری از طرح یا پروژه موضوع قرارداد مشارکت یا واگذاری) نبوده و استفاده از وجوه و اعتبارات شرکت برای مصارف غیر از احداث و نگهداری و بهره برداری از طرح یا پروژه مربوط ممنوع می باشد .

ماده ۵۶. به منظور مدیریت صحیح تغییرات مفاد قرارداد و حل اختلافات احتمالی در تفسیر مفاد قرارداد (توافقنامه و همه پیوست ها) موضوع داوری و نحوه انجام آن در قرارداد منظور می گردد .

ماده ۵۷. برای آگاهی ذی نفعان از روند انجام قرارداد، وزارت موظف است سالانه گزارش عملکرد طرح یا پروژه را تهیه و منتشر کند .

ماده ۵۸. قرارداد مجموعه ای یکپارچه از بخش های مستقل از یکدیگر است و ورود به هر مرحله موقوف به اطمینان و مستندسازی انجام کامل مرحله قبل است. به منظور کسب ضمانت اجرایی توافق ها، لازم است برای هر بخش و برای هر یک از طرفین قرارداد، متناسب با مسئولیت آنها خسارت مشخص تعریف و نحوه وصول آن در قرارداد تصریح گردد .

ماده ۵۹. این آیین نامه جایگزین آیین نامه اجرایی قانون احداث پروژه های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانک ها و سایر منابع پولی و مالی کشور موضوع تصویب نامه شماره ۴۵۰۶/ت/۹۲ هـ مورخ ۱۳۶۷/۲/۲۴ و اصلاحات بعدی می شود .